

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

38.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 15-го Мая — 1845 — Wilno. WTOREK, 15-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 9 Мая.

Въ ночи съ 3-го на 4-е число Мая, Его Величество Государь Императоръ изволилъ отбыть изъ столицы, по тракту на Динабургъ, въ сопровожденіи Генераль-Адъютантовъ Графа Орлова и Адлерберга.

Въ Четвертокъ, 26-го Апрѣля, Ея Императорское Высочество Государыня Великая Княгиня Елена Павловна, съ Государынями Великими Княжнами Марією Михайловною и Екатериною Михайловною, изволила отбыть изъ столицы въ путешествіе за границу, по тракту на Варшаву.

С М Ъ С Ъ.

ИСТОРИЧЕСКІЯ СВѢДѢНІЯ

О благоотворительныхъ фундашахъ, предназначенныхъ на содержаніе учреждаемаго, при Виленской Губернской Гимназии, конвикта для бѣдныхъ.

Фундушъ Бейнарта.

Каноникъ Виленскаго Капитула, Ксендзь Амброжъ Бейнартъ, духовнымъ завѣщаніемъ въ 1602 году назначилъ капиталную сумму 4,000 копъ лицевыхъ грошей (1,500 рублей серебромъ), на учрежденіе въ Вильнѣ Бурсы, для воспитанія бѣдныхъ дворянскихъ дѣтей. Бурса эта, по несогласію бывшаго тогда въ Вильнѣ общества Іезуитовъ на принатіе оной въ свое вѣдѣніе, поступила, въ 1707 году, въ распоряженіе Виленскаго Римско-Католическаго Капитула, который, увеличивъ фондушъ присоединеніемъ дому, находившагося на Рыбномъ Рынкѣ, перевелъ со- державшихся дотолъ въ означенномъ домѣ, на счетъ Капитула, 6-ть воспитанниковъ въ Бейнартовскую Бурсу. Въ 1673 году помннутый домъ проданъ былъ польскихъ золотыхъ, на счетъ которыхъ приобрѣтенъ въ собственность фондуша другой домъ на углу Шварцоваго переулка и Еврейской улицы; причѣмъ недостававшее на приобрѣтеніе онаго количество денегъ пополнено бывшимъ въ то время провизоромъ Бурсы, Ксендзомъ Войцехомъ Бейнартомъ, изъ собственнаго своего достоянія. За симъ означенный фондушъ постепенно увеличивался завѣщанными въ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 9-go Maja.

W nocy, z dnia 3-go na 4-ty Maja, NAJJAŚNIEJSZY CESARZ JEHO MOŚ raczył wyjechać z tutejszej stolicy, traktem na Dyneburg, w towarzystwie Jenerał-Adjutantów Hrabiego Orłowa i Adlerberga.

We Czwartek, 26-go Kwietnia, JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKA KSIĘŻNA HELENA PAWEŁOWNA, z WIELKIEMI KSIĘŻNICZKAMI MARYĄ MICHAŁOWNĄ i KATARZYŃĄ MICHAŁOWNĄ, raczyła udać się z tutejszej stolicy w podróż za granicę, traktem na Warszawę.

ROŻNOKOŚCI.

WIADOMOŚĆ HISTORYCZNA

O DOBROCZYNNYCH FUNDUSZACH NA WYCHOWANIE UBOGICH MŁODZIEŻY, WCHODZĄCYCH W SKŁAD KONWIKTU DLA UBOGICH PRZY GUBERNSKIM GIMNAZJUM W WILNIE.

Fundusz Bejnartowski.

X. Ambroży Bejnart, Kanonik Kapituły Wileńskiej, zapisał testamentem, w roku 1602, kapitalną summę 4,000 kop groszy Litewskich, (10,000 zł. pol.) na założenie w Wilnie Bursy dla wychowania ubogich młodzi szlacheckiej. Bursą tą, gdy stojący naówczas na czele wychowania zakon Jezuitów pod zarząd swój przyjąć jej nie chciał, przeszła w roku 1607 pod zawiadywanie Rzymsko-Katolickiej Kapituły Wileńskiej, która ze swojej strony powiększyła fundusz Bejnarta, przyłączeniem doń w roku 1613 Kapitulnego domu, położonego na Rybnym Rynku, i przeznaczonego na utrzymanie kosztem Kapituły 6-ciu ubogich uczniów, którzy też odtąd w Bursie Bejnarta pomieszczeni zostali. Dom ten, w r. 1673 przedany został za summę 8,000 zł. pol., w zamian zaś, na rzecz tejże Bursy, nabyto dom na rogu Szwarcowego zaułka i ulicy Żydowskiej położony; że zaś wartość jego przewyższała wyżej rzeczoną summę, niedostającą więc ilość, dołożył z własnego majątku X. Wojciech Bejnart, ówczesny Prowizor Bursy. Fundusze tego zakładu powiększały się następnie przez różne na rzecz jego zapisy, a mianowicie: W r. 1640, Wikary Kapituły Wileńskiej, X. Tomasz Seliga, zapisał zł. pol. 1,250; w roku 1643, Prałat Wileński X. Mateusz Żagiel, zł. pol. 2,125; w roku 1649, Skarbnik Litewski

ВЫСОЧАЙШАЯ ГРАМОТА,

Министру Государственных Имуществ, Нашему Генералу Адъютанту, Генералу от Инфантерии Графу Киселеву.

Неутомимые труды ваши по возложенному на васъ особенною довѣренностию Нашею управленію Государственными Имуществами, постоянные успѣхи въ достиженіи предначертаній нашихъ по сей важной части, съ которою тѣсно соединено благосостояніе значительнаго числа нашихъ подданныхъ, не перестаютъ утверждать насъ во всегдашнемъ къ вамъ благоволеніи. Во вниманіе къ такимъ полезнымъ Государству подвигамъ вашимъ, Всемилостивѣйше жалуемъ вамъ препровождаемые присемь алмазные знаки Ордена Св. Апостола Андрея Первозваннаго. Пребываемъ Нашею Императорскою милостию къ вамъ благосклонны.

На подлинной собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО
ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ,
15-го Апрѣля 1845 года.

Вильна.

Высокопреосвященнѣйшій Іосифъ Архіепископъ Литовскій и Виленскій, желая соединить съ добрымъ богоугоднымъ дѣломъ, открытіе въ Вильнѣ Каѳедральнаго Православнаго Собора и Епархіальнаго Православнаго Управленія, 9-го сего Мая, назначилъ для нуждающихся въ пособіи Виленскихъ Гражданъ, безъ различія ихъ вѣроисповѣданій: сто пятьдесятъ руб. серебромъ отъ Каѳедральнаго Николаевскаго Собора и сто пятьдесятъ изъ собственныхъ Его Высокопреосвященства суммъ.

Деньги таковыя 300 руб. серебромъ препровождены въ учрежденный, по распоряженію Г. Виленскаго Военнаго Губернатора, въ г. Вильнѣ Комитетъ, для разбора потерѣвшихъ отъ наводненія жителей г. Вильны, съ тѣмъ чтобы пожертвованіе это было распределено между дѣйствительно нуждающимися гражданами г. Вильны, безъ различія вѣроисповѣданій.

Въ 100 N. Виленскаго Вѣстника минувшаго года, напечатана была программа сочиненія, подъ заглавіемъ: *Памятная Книжка Виленской Губерніи на 1845 годъ*, издаваемая при Канцеляріи Г. Виленскаго Гражданскаго Губернатора. Нынѣ означенная книга уже напечатана, и можетъ быть поку-

въ пользу онаго суммами, а именно: Въ 1640 году, Викаріемъ Виленской Каѳедры, Ксенодомъ Фомою Селингою, 1,250 польскыхъ золотыхъ; въ 1643 г. Виленскимъ Прелатомъ, Ксенодомъ Матвѣемъ Жагелемъ, 2,125 польск. зл.; въ 1549, Скарбникомъ Литовскимъ Станиславомъ Бейнартомъ 11,000 польск. зл.; въ 1672 г., Пробытомъ бывшей Церкви Св. Іосифа и Никодима, Ксенодомъ Іоанномъ Кувчевичемъ 5,000 пол. зл., на содержаніе 4-хъ воспитанниковъ. Сей послѣдній капиталъ обезпеченъ былъ на каменномъ въ городѣ Вильнѣ, на замковой улицѣ близъ церкви Св. Іоанна, домъ; который потомъ, за неплатежъ капитала и процентовъ рѣшеніемъ Виленскаго Магистрата, 11-го Сентября 1673 года, присужденъ въ собственность означенной Бурсы. Около того же 1673 года, Провизоръ Бурсы, Ксенодъ Каноликъ Войцехъ Бейнартъ, на счетъ сдѣланнаго изъ доходовъ фундамента сбереженія и пожертвованной собственно имъ суммы 3,000 польск. злот., построилъ на углу улицы Скопувки небольшой каменный домъ, для помѣщенія воспитанниковъ Бурсы.

Такимъ образомъ фондъ, называемый собственно Бейнартовскимъ, съ присоединенными къ нему вышепоименованными пожертвованіями, долженъ бы состоять изъ трехъ каменныхъ въ городѣ Вильнѣ домовъ и изъ суммы 24,375 польск. злот. (3,656 рублей 25 коп. сереб.); но по разнымъ обстоятельствамъ, сумма эта съ 1680 по 1752 годъ, уменьшилась до 10,000 польск. злот. (1,500 руб. сереб.) которая нынѣ обезпечена на имѣніи Пуховикахъ въ Ошмянскомъ Уездѣ состоящемъ, съ платежемъ по 6 процентовъ въ годъ. Что же касается до домовъ, то два изъ нихъ, на Замковой Улицѣ и на Шварцовомъ переулкѣ, составляютъ до нынѣ собственность фундамента; третій же на Скопувкѣ, по причинѣ совершенной ветхости, разо-

НАИВЫШШИЙ ДИПЛОМАТЪ,

Ministrowi Dóbr Skarbowych, Naszemu General Adjutantowi, Generalowi Piechoty Hrabiemu Kisielowi.

Нечтормдоване prace wasze w powierzonym wam przez szczególną ufność Naszą zarządzie Dóbr Skarbowych, ciągle postępy ku osiągnięciu Naszych celów w tym ważnym wydziale, z którym ściśle łączy się pomyślność znacznej liczby Naszych poddanych, nie przestają utwierdzać Nas w ciągłej ku wam życzliwości. Ze względu na tak pożyteczne krajowi zasługi wasze, Najlaskawiej udarowujemy was załączającemi się przytém brylantowemi znakami Orderu Św. Apostoła Andrzeja Pierwszego Wezwania.

Zostajemy CESARSKĄ NASZĄ łaską ku wam przychylni.

Na oryginalne własną Jego CESARSKIEJ MOĆCI
ręką podpisano:

NIKOLAJ.

St. Petersburg,
15-go Kwietnia 1845 roku.

WILNO.

Najprzewielebniejszy Józef Arcybiskup Litewski i Wileński, chcąc uświęcić dobrym, miłosiernym czynem, otwarcie w Wilnie Katedralnego Prawosławnego Soboru i Dyecezalnego Prawosławnego zarządu, dnia 9-go Maja, przeznaczył dla potrzebujących wsparcia Wileńskich mieszkańców, bez różnicy ich wyznania: sto pięćdziesiąt rubli srebrem w imieniu Katedralnego Soboru Św. Nikołaja i sto pięćdziesiąt z własnych swoich summ

Pieniądze takowe w ilości 300 rubli sr. przesłane zostały do ustanowionego w Wilnie z woli JW. Wileńskiego Wojennego Gubernatora, Komitetu, dla wspierania dotkniętych powodzią mieszkańców Wilna, z warunkiem, aby ta ofiara rozdzieloną została pomiędzy rzeczywiście potrzebujących mieszkańców miasta Wilna, bez różnicy wyznania.

W N. 100 *Kuryera Wileńskiego* z roku zeszłego, umieszczony był Prospekt na dzieło p. t. *Pamiętnik Wileńskiej Gubernii na rok 1845*, wydawany przy Kancelarii P. Wileńskiego Cywilnego Gubernatora. Teraz dzieło to wyszło już z druku, i jest do nabycia w tejże Kancel-

Stanisław Bejnar, zł. pol. 11,000. Nadto w roku 1672, Proboszcz byłego Kościoła Św. Józefa i Nikodema, X. Jan Kunciewicz, na utrzymanie 4 uczniów w Bursie Bejnar-towskiej, przeznaczył dla niej testamentem kapitałną summę 5,000 zł pol opartą na murowanym domu w mieście Wilnie, blisko Kościoła Św. Jana, na ulicy Zamkowej położonym, który następnie, z powodu nie opłaty rze-czonego kapitału i procentów, przez ówczesnego jego wła-sciiciela, wyrokiem Wileńskiego Magistratu z d. 11 Wrze-sznia 1673 roku, na wieczną własność tejże Bursie przysą-dzony został. Około tegoż, 1673 roku, Prowizor Bursy X. Kanoлик Wojciech Bejnar, częścią z uzbieranych z do-chodów jej oszczędności, częścią z własnej ofiary 3,000 zł pol. zbudował na rogu ulicy Skopówki, niewielki mu-rowany dom, dla pomieszczenia w nim wychowalców Bursy.

Tym sposobem fundusz, zwany właściwie Bejnar-towskim, z dodaniem doń wyżej wymienionych ofiar, powinienby się być składać z trzech murowanych w mieście Wilnie domów i z kapitałnej summy 24,375 zł. pol. (3,656 rub. i 25 kop. srebrem). Skutkiem atoli różnych czasu-wych i miejscowych okoliczności, summa ta, między 1680 a 1752, zmniejszyła się do 10,000 zł. pol. (1,500 rub. sr.) i jest obecnie opartą na majątku ziemnym Puchowikach, w powiecie Oszmiańskim położonym, z opłatą proc. Co się zaś tyczy domów, dwa z nich: na ulicy Zamkowej i na Szwarcowym zaułku, są dotąd własnością Fun-duszu; trzeci zaś na Skopówce, z powodu osłabienia się, został zrzucony z rozkazu byłego Prowizora Funduszu, le-rzańszego Rządzącego Dyecezą Wileńską X. Biskupa

памя в одной же канцелярии, а также в Книжной Лавке Типографа Дворца, на Немецкой улице.

Присутственные же места и должности лица, кои отъ Г. Начальника Губерній, разосланы были билеты, благоволять исполнить съ присылкою съдѣлемыхъ за тѣ билеты денегъ, послѣ чего будутъ отосланы къ нимъ экземпляры сей книги.

Варшава, 4 (16) Мая.

Ея Императорское Высочество Государыня Великая Княгиня Елена Павловна, съ Августейшими Дочерьми Своими, Ихъ Императорскими Высочествами Великими Княжнами: Марією и Екатериною Михайловнами, изволила прибыть вчера сюда, проездомъ изъ С. Петербурга, и остановиться въ Бельведерскомъ Дворцѣ. Вечеромъ, весь городъ былъ иллюминированъ.

— Правительственный Совѣтъ, на засѣданіи своемъ 3-го (15 го) Апрѣля, утвердилъ Прелата Декана Любавской Клеодры, Винкентія Пеньковскаго, въ званіи Епархіальнаго Администратора сей же Губерній.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція

Парижъ, 4 Мая

Совѣщанія палаты депутатовъ. Засѣданія 2 и 3 Мая. На засѣданіи 3 го числа, Г. Тьеръ, почти въ полномъ собраніи палаты и при многочисленномъ стеченіи публики, въ рѣчи своей предложилъ министрамъ вопросъ, по предмету воспрещенныхъ закономъ религіозныхъ конгрегаций, и преимущественно іезуитскихъ общинъ. Ораторъ, напоминая о всѣхъ состоявшихся противъ нихъ постановленіяхъ и законахъ, утверждалъ, что, не смотря на все это, теперь во Франціи находится 27 домовъ, или іезуитскихъ конгрегаций, раздѣленныхъ на двѣ провинціи: Лионскую и французскую, которыя имѣютъ гораздо больше членовъ, чѣмъ сами явны объявляютъ. Владѣтели сего онъ обращалъ вниманіе правительства на этотъ предметъ и требовалъ, чтобы всѣ существующія по этому предмету законоуложенія соблюдаемы были во всей точности. Въ отвѣтъ на это, министръ исповѣданій, Г. Мартенъ-дю-Портъ, сказалъ, что хотя законенія эти действительно существуютъ, и что правительство наблюдаетъ за исполненіемъ ихъ; но не полагалъ, чтобы ихъ слѣдовало распространять на всѣ вообще религіозныя конгрегации, и не считалъ необходимымъ слѣшкомъ скоро

бранъ былъ, по распоряженію бывшаго провизора фундаша, нынѣ Управляющаго Виленскою Епархією, Епископа Цывицкаго, который въ замѣвъ того, на собственный свой счетъ распространилъ другой принадлежащій фундашу Корсака домъ, о коемъ упомянуто будетъ ниже.

Фундушъ Корсака.

Ошмянскій Земскій Судья и Скарбный Писарь Великаго Княжества Литовскаго, Иванъ Корсакъ, духовнымъ завѣщаніемъ въ 1618 году, назначилъ на содержание, при Виленскомъ Капитулѣ, особой Бурсы, для воспитанія 20 бѣдныхъ дворянскихъ дѣтей, преимущественно изъ фамиліи Корсаковъ, недвижимое имѣніе Ясево, тогда въ Ошмянскомъ, а нынѣ въ Свѣнцонскомъ Уездѣ, состоящее, капиталную сумму 800 копъ литовскихъ грошей (2,000 злот. польск.) и каменщичей литовскихъ грошей (2,000 злот. польск.) и каменщичей сказанной Бурсы. Въ слѣдующіе за тѣмъ годы, разными Членами Виленскаго Капитула, какъ то: Провизоромъ Бурсы Войцехомъ Жабинскимъ, между 1634 и 1643 годами, и преемникомъ его Прелатомъ Загорскимъ въ 1652 году имѣніе Ясево увеличено приобрѣтеніемъ, частью на счетъ фундашевыхъ доходовъ, частью на счетъ собственныхъ своихъ пожертвованій, вѣсколицкихъ смежныхъ пустопорожихъ и заселенныхъ участковъ. По возвращеніи въ 1793 году Минской Губерній къ Россійской Имперіи, часть этихъ земель, а именно деревни: Рыбчинь, Свиля и Свицы, а также четвертая часть лѣса, принадлежавшая къ деревнѣ Курополщизнѣ, какъ лежавшія за новою граничною чертою, отошли отъ фундашеваго имѣнія и поступили во владѣніе сперва Воеводы Хеминскаго, а потомъ Графа Константина Тизенгауза. По

Іаці, tudzież w Xiegarni Typografa Dworca na ulicy Niemieckiej.

Sądowiectwa i urzędowe osoby, którym od P. Naczelnika Gubernii posłane zostały prenumeracyjne bilety, zechcą pospieszyć z odesłaniem należnych za nie pieniędzy; poczem niezwłocznie exemplarze dzieła odbiorą.

Warszawa, 4 (16) maja.

Jej CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKA KSIĘŻNA HELENA PAWEŁOWNA, wraz z dostojnymi córkami swemi Ich CESARSKIMI WYSOKOŚCIAMI WIELKIEMI KSIĘŻNICZKAMI: MARYA MICHAŁOWNĄ i KATARZYNA MICHAŁOWNĄ, raczyła przybyć w dniu wczorajszym, w przejeździe z Petersburga, do Warszawy i wysiąść w Pałacu Belwederskim. Wieczorem całe miasto było oświetlone.

— Rada administracyjna, na posiedzeniu swoim d. 3 (15 kwietnia) r. b. zatwierdziła Xiędza Wincentego Piętkowskiego, Prałata Dziekana Katedry Lubelskiej, na urządzie Administratora Diecezyi tejże Gubernii.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Франція

Парижъ, 4 мая.

Obrady Izby Deputowanych. Posiedzenia d. 2 i 3 maja. Na posiedzeniu d. 3-go, P. Thiers, w pełnem prawie zebraniu I. by i w obec nadzwyczajnie licznej publiczności, przystąpił do zapowiedzianej oddawna interpellacyi Ministrów, w przedmiocie zakazanych prawem kongregacyi religijnych, a mianowicie towarzystwa Jezuitów. Mówca przytoczywszy wszystkie zapadłe przeciwko nim postanowienia i prawa, twierdził, iż pomimo to, znajduje się obecnie we Francyi 27 domów czyli kongregacyi Jezuitkich, podzielonych na dwie prowincye: Lyonską i Francuzką, i liczących więcej daleko członków, niż sami jawnie wyznają. Zwracał zatem uwagę rządu na ten przedmiot, i żądał aby wszystkie istniejące w tym względzie prawa, należycie wypełniane były. Odpowiadając na to Minister wyznał, P. Martin du Nord, oświadczył, iż wprawdzie takowe prawa istnieją, i że rząd czuwa nad ich utrzymaniem; nie sądził jednak, aby je należało rozciągać do wszystkich w ogólności kongregacyi religijnych, ani też nie upatrywał potrzeby, zbyt nagłego i surowego ich zastosowania, bez poprzedniego porozumienia się z władzą kościelną. Słonezył oświadczeniem, że sprawę Jezuitów, rząd uważa za zupełnie oddzielną od sprawy Iosefita i duchowieństwa. — Po długich jeszcze w tym przedmiocie roz-

Cywińskiego, który natomiast własnym swoim kosztem, powiększył inny funduszowy dom, należący do funduszu Korsaka, o którym niżej jest mowa.

Fundusz Korsakowski.

Sędzia Ziemi Oszmiański i Skarbny Pisarz W. X. Litewskiego, Jan Korsak, w roku 1618, na założenie przy Kapitulie Wilenskiej osobnej Bursy dla 20 ubogich uczniów, z dzieci szlacheckich, a mianowicie z rodziny Korsaków, zapisał testamentem majątek ziemny Jasiewo, wówczas w powiecie Oszmiańskim, a obecnie w Święciańskim leżący, oraz kapitalną sumę 800 kop groszy Litewskich (2 000 zł. pol.) i murowany domek na ulicy Skopówce, dla pomieszczenia w nim rzeczonej Bursy. W latach następnych, rozmaici członkowie Kapituły Wilenskiej, a mianowicie: Prówizor Bursy X. Wojciech Zabinski, między rokiem 1634 a 1643, i następcą jego Prałat Zaborski w roku 1652 częścią z dochodów tejże Bursy, częścią z własnych swych ofiar, dokopili do majątku Jasiewa kilka sąsiednich gruntów i zaścianków. W roku 1793, po przyłączeniu do Cesarstwa Rossyjskiego Gubernii Mińskiej, część tych gruntów, a mianowicie wsi: Rybeżyn, Swiła i Siwce, oraz czwarta część puszczy, należące do wsi Kurapolszczyzny, jako po za nową granicą położone, odpadły od funduszowego majątku, i przeszły w posiadanie, naprzód Wojewody Chomińskiego, a następnie Hr. Konstantego Tyzenhausa. W roku atoli 1821, wyrokiem byłej w Wilnie Komisji edukacyjnej, trzy pierwsze ze wspomnianych wsi, powrócone zaowu zostały na własność Funduszu Korsaka; co się zaś tyczy lasu i wsi Kurapolszczyzny, te, w skutek ugodliwej umowy, pozostały we

и строго начать приводить ихъ въ дѣйствіе, безъ предварительнаго сношенія съ церковною властію. Въ заключеніе объявилъ, что дѣло объ Іезуитахъ, правительство почитаетъ совершенно отдѣльнымъ отъ дѣла церкви и духовенства. Послѣ продолжительныхъ еще по сему предмету преній, происходившихъ въ продолженіе цѣлыхъ двухъ засѣданій, и въ коихъ принимали участіе лучшие изъ ораторовъ, именно; Гг. Беррье, Ламартина, Одиллонъ-Барро и другіе, палата согласилась въ томъ: что государственныя узаконенія не допускаютъ существованія Іезуитовъ во Франціи; что приведеніе въ исполненіе этихъ узаконеній сдѣлалось необходимо; что правительство можетъ войти въ переговоры съ духовною властію, но не для того, чтобы исполненіе закона поставить въ зависимость отъ ея согласія, а для того, чтобы убѣдить оную, что мѣры, которыя могутъ быть предприняты противъ Іезуитовъ, нисколько не касаются самой церкви; и наконецъ, что если бы даже духовная власть и отказала въ своемъ согласіи, все таки законъ долженъ быть приведенъ въ исполненіе. Послѣ изъявленнаго согласія на это постановленіе министрами исповѣданій и внутреннихъ дѣлъ, палата, по предложенію Г. Тьера, почти единодушно согласилась на слѣдующее опредѣленіе: „Палата, въ ожиданіи, что правительство приведетъ въ исполненіе государственныя узаконенія, переходитъ къ очереднымъ занятіямъ.“

— Въ журналѣ *Algerien* пишутъ, что Марабуть Сиди-Саидъ, старшій братъ Абд-эль-Кадера, казнень въ Фецѣ, по повелѣнію мароккискаго императора. Саидъ прибылъ въ Фецѣ, съ тою цѣлю, чтобы упрости императора—смягчить или измѣнить повелѣнія, изданныя имъ противъ бывшаго Эмира. Онъ былъ хорошо принятъ при дворѣ, но потомъ вмѣшался въ заговоръ недовольной партіи, и заплатилъ за то жизнью. Абд-эль-Кадеръ, опасаясь послѣ этого за собственную свою жизнь, удалился въ Риффскія горы, гдѣ намѣренъ собрать новое войско.

— Изъ Орана сообщаютъ: Абд-эль-Кадеръ все еще пребываетъ въ мароккискаго землѣ; императоръ, правда, велѣлъ ему удалиться изъ оной, но Эмиръ остался. За сямъ дано было предписаніе начальнику одного изъ сильнѣйшихъ племенъ, чтобы онъ заманилъ къ себѣ Абд-эль-Кадера и, поймавъ его доставилъ въ Фецѣ; но по приглашенію начальника Эмиръ явился въ челѣ 2,000 конницы, и потому, намѣреніе не могло быть исполнено. Уже извѣстно, что Абд-эль-Кадеръ готовится общую революцію въ Мароккѣ, и всѣ увѣренъ, что императоръ, коему неблагопріятствуютъ многія племена,

въ 1821 году, рѣшеніемъ бывшей въ Вильнѣ Едукаціонной Коммиссіи, три первыя изъ вышеупомянутыхъ деревень, возвращены снова въ собственность фондуша Корсака, лѣсъ же и деревня Куропольщина на основаніи миролюбивой сдѣлки, остались во владѣніи Графа Тизенгауза, съ условіемъ — вносить въ пользу сего фондуша, по 454 руб. 75 коп. серебромъ въ годъ.

Упомянутая выше капиталная сумма, еще въ 1650 году пропала, по несостоятельности должника; а домъ, распространенный, какъ выше сказано, Епископомъ Цывинскимъ, служилъ до нынѣ помѣщеніемъ для фондушевыхъ воспитанниковъ.

Постановленіемъ Капитула 8-го Іюля 1801 года, фондушъ Корсака присоединенъ къ фондушу Бейнарта подъ наименованіемъ Бейнарто-Корсаковскаго, съ тою цѣлю, чтобы на совокупные съ того и другаго фондуша доходы, содержать въ одномъ общемъ Конвиктѣ соразмѣрное этимъ доходамъ число воспитанниковъ.

Въ послѣдующихъ затѣмъ годахъ, въ пользу сего же заведенія, Скарбникъ Петръ Грегоровичъ, въ 1818 году, пожертвовалъ сумму 676 червонцевъ, или 1,980 руб. серебромъ, съ тѣмъ, чтобы на счетъ процентовъ съ этой суммы, содержимъ былъ одинъ воспитанникъ; а въ 1840 году заслуженный Профессоръ б. Виленскаго Университета, Статскій Советникъ Жицкій, пожертвовалъ, безъ особыхъ условій, сумму 300 рублей серебромъ. Первая изъ этихъ суммъ внесена въ Виленскій Приказъ Общественнаго Призрѣнія, а вторая обезпечена на недвижимомъ имѣніи Коллежскаго Советника Вольфганга.

По сему въ настоящее время фондушъ Бейнарто-Корсаковскій, съ дополнительными пожертвованіями

правахъ, które cale два posiedzenia zajęły, i w których mieli udział celniejsi mówcy, jako to: PP. Berryer, Lamartine, Odillon-Barrot i inni, Izba zgodziła się na następujące założenia: że prawa krajowe są przeciwne istnieniu Jezuitów we Francyi; że przywiedzenie tych praw do skutku stało się potrzebnym; że rząd wolen jest traktować z władzą duchowną, nie aby wykonanie praw krajowych uczynić zawisłym od jej przyzwolenia, lecz aby ją przekonać, że środki jakie mogą być przedsięwzięte przeciw Jezuitom, nie dotyczą bynajmniej samego kościoła; i nakoniec, że choćby władza duchowna odmówiła swego przyzwolenia, prawo nie mniej przeto wykonane będzie. Po zgodzeniu się na te założenia, Ministrów wyznań i spraw wewnętrznych, Izba, na wniosek P. Thiers, uchwaliła prawie jednomyślnością następnę postanowienie: „Izba, w ufności, że rząd wykona prawa krajowe, przechodzi do porządku dziennego.“

— Według dziennika *Algerien*, Marabut Sidi-Said, starszy brat Abd-el-Kadera, został w Fezie na rozkaz Cesarza marokańskiego ścięty. Said wysłany był przez Emira do Fezu, dla nakłonienia Cesarza do cofnięcia lub złagodzenia wydanych przeciw niemu rozkazów. Na dworze Cesarzkim w Fezie z początku bardzo dobrze przyjęty, miał się wdać w spisek z malkontentami, i za to przypłacił życiem. Emir na wiadomość o ścięciu brata, przejeżdżając o własne bezpieczeństwo, miał się cofnąć w góry Rif, panujące nad Melillą, i z tego miejsca podburza pokolenia, aby sobie nowe wojsko utworzyć.

— Z Oranu piszą: Abd-el-Kader jest zawsze jeszcze na ziemi marokańskiej; Cesarz wprowadził rozkaz mu z niej ustąpić, ale Emir został się. Następnie dane były rozkazy naczelnikowi jednego z najpotężniejszych pokoleń, iżby zwałił do siebie Abd-el-Kadera i ujawniwszy go odprowadził do Fezu; ale na wezwanie naczelnika, Emir stawił się w 2,000 jazdy, i zamiar nie mógł być wykonany. Zresztą nie tajną już jest rzeczą, że Abd-el-Kader organizuje powszechną rewolucyę w Marokku, i wszyscy są pewni, że Cesarz, mający wiele niechętnych sobie pokoleń, stanie się niechybnie ofiarą tych knozań, bez pomocy Francyi.

władaniu Hr. Tyzenhauza, z warunkiem płacenia corok na rzecz tegoż funduszu po 454 rub. 78 kop. srebrem.

Wspomniona wyżej kapitalna summa, jeszcze w roku 1650, zginęła w ręku niewypłatnego wierzyciela; dom zaś, jak się wyżej rzekło, powiększony przez X. Biskupa Cywińskiego, służył dotąd za pomieszkanie funduszowemu uczniom.

Postanowieniem Kapituły z d. 8 Czerwca 1801 roku, fundusz Korsaka połączony został z funduszem Bejnarta, pod nazwaniem *Bejnartowsko-Korsakowskiego*, a to w tym celu, aby ze wspólnych z obu dochodów, utrzymywać w jednym ogólnym Konwikcie, odpowiedną im liczbę wychowalców.

W latach następnych, na rzecz tegoż zakładu, Skarbnik Piotr Hrehorowicz, w roku 1818, zapisał testamentem sumę 676 czerw. złotych, czyli 1,980 rubli srebrem, z warunkiem utrzymywania w nim z procentów, jednego ucznia; a w roku 1840, zasłużony Professor b. Uniwersytetu Wileńskiego, Radzca Stanu Życki, ofiarował, bez żadnych warunków, sumę 300 rubli srebrem. Pięć z tych summ umieszczona jest w Wileńskiej Izbie Powszechnego Opatrzania, druga oparta na nieruchomości majątku Radzcy Kollegialnego Wolfganga.

W obecnej zatem chwili, fundusz Bejnartowsko-Korsakowski, wspólnie z ostatnimi ofiarami Hrehorowicza

сдѣлается непременно жертвою этихъ происковъ, безъ пособія Франціи.

— Проектъ — сдѣлать Альжірію вице-королевствомъ, и принца Омальскаго наименовать вице-королемъ, — не приведенъ донинѣ въ исполненіе по той причинѣ, что Англія отказывается въ официальномъ признаніи французскаго владычества въ Альжіріи. Герцогъ Броли получилъ предписаніе уладить это дѣло.

— Въ Парижѣ ожидаютъ прибытія, въ Августѣ или Сентябрѣ, пяти вѣщносныхъ особъ: Англійской Королевы, испанской Королевы, бельгійскаго Короля, неаполитанскаго Короля и нидерландскаго Короля.

5 Мая.

Въ день тезоименничества Короля, въ Лионѣ, былъ, по обыкновенію, на Тильзитскомъ мосту фейерверкъ. Народъ, любящій такого рода зрѣлища, собирався въ большомъ количествѣ при каждомъ подобномъ случаѣ; въ нынѣшнемъ году, это послужило поводомъ къ печальному происшествію. По окончаніи фейерверка, возникло на другомъ мосту, называемомъ *du Change*, большое замѣшательство; толпы народа, столкнувшіяся на мосту, до такой степени затруднили проходъ чрезъ оный, что 20 человекъ, женщины и дѣтей, были задавлены, а нѣкоторые изъ нихъ упали въ рѣку. Это было повтореніе печальнаго событія случившагося въ Парижѣ во время празднованія бракосочетанія Людовика XVI и Герцога Орлеанскаго.

— Въ *Moniteur Algerien* сообщаютъ: Уже пять сомѣнія, что Абд-эль-Кадеръ, въ своемъ убѣжищѣ, дѣлательно старался произвести возстаніе; но такъ какъ онъ тутъ не могъ лично находиться, а другой не могъ съ успѣхомъ заступитъ его, то попытка его приверженцевъ, предпринятая безъ надлежащаго соображенія, осталась безуспѣшною. Только въ окрестностяхъ Дагары, покушеніе сіе открылось въ большомъ видѣ. Шерифъ Могаммедъ-Бенъ-Абдаллахъ, спустившись съ горъ Дагары, съ 400 чел. пѣхоты и 200 конницы, усилъ подговорить и привлечь на свою сторону нѣсколько арабскихъ племенъ, съ которыми подошелъ онъ на пять миль къ Орлеанвиллю. Полковникъ Сентъ-Арно, съ небольшимъ отрядомъ вѣска, атаковалъ непріятеля, и принудилъ его къ бѣгству. Генераль Буржоли, присоединившійся съ своею колонною къ полковнику Сентъ-Арно, вмѣстѣ съ нимъ преслѣдуетъ бѣгущаго непріятеля. По этому можно заключать, что возстаніе въ скоромъ времени будетъ подавлено.

— Маршалъ Бюжо возвратился 26 Апрѣля въ Альжиръ изъ Шершеля, гдѣ онъ осматривалъ постройки

Грегоровича и Жицкаго, состоитъ: а) изъ недвижимаго имѣнія Ясева, заключающаго вообще 85 мужеска пола душъ и приносящаго годоваго дохода 1,200 руб. сер.; б) изъ деревни Куропольщины, за которую получается годоваго оброка 454 руб. 78 коп. сереб.; в) изъ капитала 1,800 руб. сереб., приносящаго 6%, или 108 руб. сер. въ годъ; г) изъ капитала 1,980 руб. сереб., внесеннаго въ Виленскій Приказъ Общественнаго Призрѣнія, и приносящаго 4%, или 79 руб. 20 коп. сереб. въ годъ; д) изъ двухъ каменныхъ домовъ на Замковой Улицѣ и на Шварцовомъ переулкѣ, приносящихъ, за исключеніемъ всѣхъ издержекъ по содержанію оныхъ, около 1,200 руб. сереб., и е) изъ каменнаго дома на улицѣ Скопукъ, въ коемъ помѣщаются до нынѣ воспитанники Фундушеваго Ковикта. За тѣмъ, сложный годовыи доходъ Бейнартовско-Корсаковскаго фундаша, можетъ простираться до 3,041 руб. 98 коп. серебромъ.

Фундушъ Епископа Пильховскаго.

Епископъ Суффраганъ Виленскій, Давидъ Пильховскій, дарственною записью, 19-го Марта 1803 года, завѣщаль бывшему Виленскому Миссіонарскому Монастырю, капиталную сумму 6,450 червонцевъ, и 753 руб. 30 коп. серебромъ, а также каменный домъ въ городѣ Вильнѣ, при церкви Св. Георгія состоящій, съ условіемъ, чтобы на счетъ ежегодныхъ доходовъ, приносимыхъ симъ фундашемъ, воспитывалось 12-ть бѣдныхъ сиротъ, изъ коихъ 6 должны были изъ дворянъ и 6 изъ виленскихъ мѣщанъ. Эта сумма, по переложеніи червонцевъ на серебро, составившая 19,763 руб. 30 коп., обращена была, съ разрѣшенія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, на приобретеніе недвижимаго имѣнія въ

— Проектъ учиненія Алгіери вице-королевствомъ и данія титулу Вице-Кроля Хіециу Аумале, не przyszedł dotąd do skutku, z powodu, że Англія wzbrania się uznać urzędownie panowanie francuzkie w Алгіери. Хіаже Broglie ma polecenie, ażeby rzecz tę załatwił.

— W Paryżu spodziewają się na Sierpień lub Wrzesień pięciu głów ukoronowanych: Królowej angielskiej, Królowej hiszpańskiej, Króla belgijskiego, Króla neapolitańskiego i Króla hollenderskiego.

Dnia 5 maja.

W dniu imienin Królewskich, w Lyonie, spalono jak zwykle fajerwerk na moście Tyłzyckim. Lud, chociaż widowsk tego rodzaju, tłumnie zwykł zbierać się na nie, co w tym roku dało powód do bardzo smutnego wypadku. Po spaleniu fajerwerku, straszno zamieszanie wszczęło się na drugim moście, zwanym *du Change*: kupy ludu, cisnące się z dwóch przeciwnych stron mostu, same sobie zatamowały przejście, a w tym tłoku, około dwudziestu osób, mianowicie kobiet i dzieci, zostało uduszonych albo strąconych do rzeki. Było to powtórzenie smutnego widowiska, jakie niegdyś zasmuciło Paryż, podczas uroczystości małżeństwa Ludwika XVI i małżeństwa Хіециа Орлеану.

— W *Moniteur Algerien* czytamy: Nie ulega już wątpliwości, że Abd el-Kader, z głębi swojego schronienia, czynnie zajmował się uorganizowaniem wielkiego powstania; lecz gdy sam nie może być na miejscu, i gdy nikt inny dobrze zastąpić go nie jest zdolny, usiłowania jego stronników, podjęte bez należytego związku, nie mogły mieć żadnego skutku. W jednej tylko okolicy Dahara, pokuszenia te, w końcu zeszłego kwietnia, rozwinęły się na większą skalę. Szeryf Mohammed ben-Abdallah w 400 piechoty i 200 jazdy, wyszedł z gór Dahara, i już to namowa, już przemocą, pociągnawszy za sobą kilka pokoleń Arabskich, posunął się aż o pięć mil od Orléansville, gdzie Półkownik St. Arnaud, na czele małego oddziału, uderzył nań i przymusił go do ucieczki. Jenerał Bourjolly złączył się z Półkownikiem St. Arnaud, i oba razem ścigają nieprzyjaciela; można być pewnym, że to powstanie wkrótce będzie usmierzone.

— Marszałek Bugeaud powrócił 26 go kwietnia do Algieru z Szerszel, gdzie zwiedził budujące się gmachy i

i Życkiego, składa się: а) Z ziemnego majątku Jasiewa, liczącego w ogóle 85 душъ płci męzkiej, z którego dochód roczny wynosi rub. sr. 1,200; б) Ze wsi Куропольсзезыны, за którą płaci się rocznego czynszu 454 rub. 78 kop. sr. c) Z kapitału 1,800 rub. sr. przynoszącego rocznie 6 proc. czyli 108 rub. sr. d) Z kapitału 1,980 rub. sr., złożonego w Wilenckiej Izbie Powszechnego Opatrzania, i przynoszącego rocznie 4 proc., czyli rub. sr. 79 i kop. 20. e) Z dwóch murowanych domów na ulicy Zamkowej i na Szwarcowym zaułku, przynoszących, bez odciążenia kosztów na utrzymanie, rocznej arędy około 1,200 rubli sr., i f) Z murowanego domu na ulicy Skopówce, w którym byli pomieszczeni dotąd wychowane funduszowego Konwiktu. Ogólny zatem roczny dochód Bejnarтовско-Корсаковскаго funduszu, może wynosić 3,041 rub. i 98 kop. srebremъ.

Fundusz X. Biskupa Pилchowskiego.

X. Biskup Suffragan Wilencki, Dawid Pилchowski, aktem z d. 19 Marca 1803 roku, zapisał byłemu w Wilnie Klasztorowi XX. Missyonarzów, kapitałną sumę 6,450 czerw. złotych, i 753 rubli 30 kop. srebremъ, oraz murowany dom w mieście Wilnie, w bliskości Kościoła Św. Jerzego położony, z warunkiem, iżby z corocznych z tego funduszu dochodów, odbierało wychowanie 12 ubogich sierot, przez połowę ze szlachty i z mieszczan Wilenckich. Rzeczona summa, po przemianie czerwonych złotych na srebro, wynosząca w ogóle 19,763 ruble i 30 kop., obróconą została, za wolą P. Ministra Narodowego Oświecenia, na kupno ziemnego majątku w powiecie Wilkomirskim, zwanego Polawen, wespół z należącą do niego wsią Montkunc, z których roczny dochód, wynosi obecnie 5 proc.

и работы въ колоніяхъ. Говорятъ, что экспедиція противъ Кабиловъ будетъ отложена на дальнѣйшее время.

6 Мая.

На вчерашнемъ засѣданіи палаты перовъ, министръ финансовъ предложилъ два проекта постановленій: 1) о греческомъ займѣ, и 2) о сберегательныхъ кассахъ. Потомъ министръ публичныхъ работъ представилъ нѣсколько проектовъ по разнымъ предметамъ, имѣющимъ мѣстное значеніе. Наконецъ происходили пренія о выкупѣ акцій на каналы.

— Палата депутатовъ начала вчера совѣщанія по проекту закона о вооруженіи парижскихъ укрѣпленій, къ которому предложены уже три поправки. Первая изъ нихъ требуетъ, чтобы Парижъ, не иначе, какъ по особому постановленію, былъ объявленъ въ осадномъ положеніи, и чтобы въ такомъ только случаѣ орудія, находящіяся въ Буржѣ привозимы были въ столицу. Цель двухъ другихъ поправокъ состоитъ въ томъ, чтобы военные предметы, необходимыя для вооруженія, хранились не въ Буржѣ, а въ Тулузѣ; и чтобы въ случаѣ вооруженія парижскихъ укрѣпленій засѣданія палаты переносимы были въ другой городъ.

— Бюджетная коммиссія палаты депутатовъ, послѣ продолжительнаго разсмотрѣнія бюджета военнаго министерства, отринула предложеніе нѣсколькихъ членовъ, относительно уменьшенія состава дѣйствующей арміи внутри государства и утвердила число войскъ 280,000 человекъ, требуемое министромъ. Коммиссія предположила однако сократить расходы тремя милліонами фр.; сокращеніе сіе падаетъ въ особенности на вооруженіе и продовольствіе арміи.

— Въ Мониторѣ напечатано о назначеніи въ званіе перовъ: Тулузскаго префекта виконта Дюпателя; марсельскаго префекта г-на Лакоста; бывшаго депутата города Бордо г-на Гетье; нимскаго мера г-на Жирара; барона Крузгейля, совѣтника кассационнаго суда графа Шастелля, и барона Дефоды, отправленнаго по особому порученію въ Ла-Плату.

— Изъ министерства внутреннихъ дѣлъ положено послать французскаго консула, г-на Перрена на Сандвичевы острова, для заключенія трактата съ тамошнимъ правительствомъ. Морской министръ назначить въ распоряженіе г-на Перрена военный корабль.

7 Мая.

На вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ;

Вилкомирскомъ Уѣздѣ, Полавань, съ принадлежащею къ оному деревнею Монткунце, съ коихъ ежегоднаго дохода получается теперь 5 проц. отъ уплаченной за сіе имѣніе суммы; доходъ же съ дома простирается до 300 руб. сереб.; и слѣдовательныхъ доходъ сего фондуша составляетъ 1,289 руб. 15 коп. серебромъ.

Фондушъ Каноника Гана.

Каноникъ Лифляндскій, Ксендзь Матвѣй Ганъ, въ 1812 году завѣщаль въ пользу того же Монастыря, капиталную сумму 9,000 руб. сереб., съ тѣмъ, чтобы на счетъ процентовъ сей суммы, содержать 4-хъ бѣдныхъ воспитанниковъ изъ фамиліи Гановъ. Изъ этой суммы, съ разрѣшенія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, 8,326 руб. 70 коп. серебромъ, употреблены въ дополненіе къ капиталной суммѣ фондуша Пильховскаго, на приобрѣтеніе вышеупомянутаго имѣнія, за которое заплатили вообще 28,000 руб. сер.; остальные же за тѣмъ, 673 руб. сер. внесены въ Виленскій Приказъ Общественнаго Призрѣнія. Такимъ образомъ доходъ съ фондуша Гана, считал по 5% отъ суммы употребленной на приобрѣтеніе имѣнія Полавень, и по 4% отъ внесенной въ Приказъ, составляетъ 443 руб. 25 коп. серебромъ въ годъ. Выборъ воспитанниковъ сего фондуша, по волѣ учредителя онаго, предоставленъ старшему изъ его наследниковъ.

Фондушъ Дунина Слеспця.

Самогичскій Коморникъ, Игнатій Дунинъ Слеспецъ, въ 1806 году завѣщаль тому же Монастырю Миссіонаровъ, капиталную сумму 2,000 червонцевъ, или 6,000 руб. сереб., съ условіемъ содержать на счетъ процентовъ съ оной 4 хъ бѣдныхъ

проче осадниче. Зарѣвняя, же выправа противъ Кабыломъ была отложена.

Дня 6 мая.

На вчерашнемъ посѣденіи Избы Паровъ, Министръ skarbu зложилъ два проекта до правъ: 1) о позычце Грекией, и 2) о кассахъ осzczędности. Далѣй Министръ роботъ публичныхъ представилъ kilka правъ, тычащихъ сѣ интересовъ мѣстечковыхъ; почемъ тоczyły сѣ розправы въ предметіе wykupienia акцы на каналы.

— Изба Deputowanych rozpoczęła wczoraj obrady nad projektemъ do prawa o uzbrojeniu warowni Paryzkich, do którego wniesiono już trzy poprawki. Pierwsza zъ nichъ żąda, aby nie inaczejъ jakъ przezъ osobneъ prawo, Paryż mógłъ byдъ ogłoszony wъ stanie oblężenia, i aby naówczasъ tylko działa, zachowujące сѣ wъ Bourges, mogły byдъ przywiezione do stolicy. Celemъ dwóchъ innychъ poprawekъ jest: aby materiały uzbrojenia, przechowywane były nie wъ Bourges, ale wъ Tuluzie; i aby wъ razie uzbrojenia fortyfikacji Paryzkich, posiedzenia Izby przeniesione były do innego miasta.

— Kommissya budżetowa Izby Deputowanych, po długimъ roztrząsaniu budżetu wojennego, odrzuciła projektъ kilku swychъ członkówъ, aby zmniejszono liczbę wojska czynnego wewnątrz Francji, i potwierdziła liczbę 280,000 żołnierzy, przezъ Ministra oznaczoną. Jednakże kommissya zaprojektowała zmniejszenie budżetu o 3 miliony, które dotyczy szczególnie uzbrojenia i wyżywienia armii.

— Monitor ogłosił nominacje na Parovъ następującychъ osób: Wice Hrabiego Duchatel, prefekta Tuluzy, P. Lacoste, prefekta Marsylii, P. Guestier, byłego deputowanego zъ Bordeaux; P. Girard, Mera zъ Nimes; Barona Crousheilles, Radzcy sądu kassacyjnego; Hr. Chastellax, i Barona Deffaudis, wysłanego obecnie do La Plata.

— Ministerstwo spraw wewnętrznychъ ma wysłać P. Perrin, jako konsula francuzkiego, do wyspъ Sandwiskich, dla zawarcia traktatu zъ tamecznymъ rządemъ. Minister morski odda podъ rozporządzenie P. Perrin okrętъ wojenny.

Дня 7 мая.

На Посѣденіи Избы Deputowanychъ wъ dniu wczoraj

odъ заплаconejъ zaś summy; dochódъ zaś zъ arędy domu, dochodzi do 300 r. sr. Ogólny затѣмъ roczny dochódъ zъ funduszu Pilechowskiego, wynosi 1,289 rub. 15 kop. srebremъ.

Fonduшъ X. Kanonika Gana.

X. Mateuszъ Gan, Kanonikъ Inflantski, wъ roku 1812, zapisałъ na rzeczъ tegożъ Klasztoru XX Missyonarzy, kapitalną summę 9,000 rubli srebremъ, zъ obowiązkiemъ utrzymania zъ procentówъ odъ niej, 4-echъ ubogichъ uczniówъ zъ фамиліи Ganów. Zъ summy тѣй, за волѣю P. Ministra Narodowego Oświecenia, 8,326 rubli i 70 kop. srebremъ, użyte zostały, jako dodatekъ do kapitalnej summy funduszu Pilechowskiego na kupno wyжъ rzeczzonego majątku Polawenъ, za który zapłacono wъ ogóle 28,000 rub. sr.; reszta zaś, to jest 673 rub. i 30 kop., złożona wъ Wileńskiej Izbie Powszechnego Opatrzania. Roczny затѣмъ dochódъ zъ funduszu Gana, liczącъ po 5 proc. odъ summy użytejъ na kupno majątku Polawenъ, a po 4 proc. odъ złożonejъ wъ Izbie, wynosi 443 rub. i 25 kop. Wybórъ wychowанцевъ tego funduszu, stosownie do woli Fundatora, należy do najstarszego zъ jego sukcesorówъ wъ linii męskiej.

Fonduшъ Dunina-Slepscia.

Ignacy Dunin-Slepsć, Komorникъ Żmudzki, wъ roku 1806, zapisałъ na wieczny funduszъ przy tymъże Klasztorze XX Missyonarzy, kapitalną summę 2,000 czerw. złotych, czyli 6,000 rubli srebremъ, zъ obowiązkiemъ utrzymania zъ procentówъ odъ niej 4-echъ ubogichъ uczniówъ, którychъ wybórъ

морской министр предложил два проекта постановлений о назначении кредитов: на 10 000,000 фр. на постройки в тулонской гавани, и на 2,000,000 фр. на починку строений в Порте-Вандре. Потом палата продолжала разсматривать проект о вооружении парижских укреплений. Сегодня палата занималась тем же проектом, и приступила къ разсмотрению оного по статьямъ.

— Герцогъ Глюксбергъ отправляется сегодня въ Мадридъ. Онъ получилъ инструкцію отъ г-на Гизо; это доказываетъ, что министръ самъ занимается важнѣйшими дѣлами. Онъ, какъ слышно, объявилъ своимъ товарищамъ что намѣренъ лично поддерживать въ палатахъ бюджетъ по своему министерству.

— Король и Королевская фамилия переѣдутъ на будущей недѣль, на лѣто, въ Нейли. Принцъ Жуэвильскій отпрывается сегодня въ Тулонъ.

— Курсъ облигацій сегодня былъ хорошъ; пятипроцентныя ренты поднялись въ цѣнѣ, по случаю назначенія въ палатѣ перовъ докладчикомъ графа Роа, известнаго противника перемѣны рентовъ.

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 3 Мая.

На вчерашнемъ засѣданіи нижней палаты происходили, въ генеральномъ комитетѣ палаты, пренія по отдѣльнымъ статьямъ Майнутакаго билля, который, не смотря на возобновленные противорѣчія со стороны ультра-тори, по отверженіи некоторыхъ добавленій, все было принято.

— Сэръ Джоржъ Грей представилъ палатѣ, отъ Вандемелендскихъ жителей прошеніе съ жалобой на распространеніе Французами власти на южномъ океанѣ, и съ просьбой, чтобы предприняты были соотвѣтственныя мѣры для обезпеченія независимости океаніи.

— Последнія донесенія изъ Буэносъ-Айреса сообщаютъ, что споръ между диктаторомъ Розасомъ и французскимъ повѣреннымъ въ дѣлахъ улаженъ.

— Въ журналѣ *Mechanics Magazin* напечатано описание плана, составленнаго Г. Джемсомъ, относительно пересылки писемъ и дешевой незначительной величины, съ быстротою 300 англійскихъ миль въ часъ. Это сообщеніе предполагаетъ устройство на основаніяхъ системы желѣзныхъ атмосферическихъ дорогъ и при помощи давленія воздуха, который долженъ переносить переписку съ быстротою

воспитанниковъ, назначеніе коихъ предоставилъ Начальству Виленскаго Университета. Сумма эта обращена на покупку облигацій коммисіи погашенія долговъ, и приноситъ по 4½ проц., 270 руб. сереб. годоваго дохода.

Фундушъ Сапегы.

Князь Антоній Сапега, въ 1729 году, завѣщалъ бывшему Виленскому Пiarскому Монастырю, сумму 2,000, албертинскихъ таллеровъ, каждый по 8 польск. злот., или 2,400 руб. серебромъ, для содержанія на счетъ процентовъ шести бѣдныхъ воспитанниковъ. Капиталъ этотъ, къ которому Монастырь прибавилъ изъ своихъ доходовъ 600 руб. сереб., обращенъ въ 1777 году, на покупку каменнаго дома, на Доминиканской Улицѣ; домъ этотъ, въ 1831 году, передалъ Виленскому Дворянскому Институту, съ обязательствомъ ежегодной уплаты Пiarскому Монастырю по 400 руб. сереб.; а потому, съ поступленіемъ духовныхъ имѣній и капиталовъ въ казенное вѣдомство, сдѣлано, по соглашенію Министерствъ Народнаго Просвѣщенія и Внутреннихъ Дѣлъ, распоряженіе, по коему назначено впредь изъ вышеупомянутой платимой Институтомъ суммы, соотвѣствующую употребленію на покупку того дома на фундушевому капиталу часть, то есть по 320 руб. въ годъ, обратить на содержаніе фундушевыхъ воспитанниковъ, а остальные за тѣмъ 80 руб. сереб. внести въ Виленскій Приказъ Общественнаго Пріискаженія, въ пользу Римско-Католической Духовной Коллегіи.

Такимъ образомъ сложный годовою доходъ по всемъ выше-поименованнымъ фундушамъ составляетъ 5,361 руб. 38 коп. серебромъ.

раjszym, Minister morski wniósł dwa projekta do prawa, to jest: żądani kredytu 10,000,000 fr. na budowlę w przystani Tulonu, i 2,000,000 fr. na naprawę portu w Port-Vendres. Następnie zajmowała się Izba prawem o uzbrojeniu warowni Paryża i zakończywszy rozprawę ogólną, przystąpiła dziś do rozbioru pojedynczych artykułów.

— Dzisiaj wyjeżdża Xiąże Glücksberg do Madrytu. Instrukcyę dał mu sam P. Guizot, co dowodzi, że ważniejszemi sprawami sam się zajmuje. Mówią też, iż oświadczył swoim kolegom, że ma nadzieję, iż sam osobiście bronić będzie w Izbach swój budżet.

— W przyszłym tygodniu Król z rodziną swoją wyjeżdże na mieszkanie letnie do Neuilly. Xiąże Joinville udaje się w tych dniach do Tulonu.

— Dzisiejszy kurs papierów był wyborczy; renty pięcioprocentowe poszły w górę, z powodu wybrania sprawozdawcą w Izbie Parów Hr. Roy, który jest najsilniejszym przeciwnikiem ich zamiary.

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 3 мая.

На вчерашнемъ посѣденіи I. бы Нижней, торжились въ комитетѣ генералюмъ I. бы разпрыва надъ пој днѣзми артыкулами билу Майнутакаго, и также, помимо означенной оппозиции, черезъ ультра-торисовъ, по одрученію kilku przeciwnych dodatków, wszystkie przyjęte zostały.

— Sir George Grey złożył w téjże I. bie petycyę mieszkańców z Vandiemensland, w której żaląc się na rozszerzenie władzy Francuzów na morzu Południowym, uprasza o przedsięwzięcie środków dla zabezpieczenia niepodległości Oceanii.

— Ostatnie wiadomości z Buenos Ayeres donoszą, że spór między Dyktatorem Rosas a sprawującym interessa francuzkie, został załatwiony.

— Dz. *Mechanics Magazin* zawiera w jednym z ostatnich swych numerów opis planu wymyślonego przez P. James, w celu przyspieszenia przesyłania listów i paczków ni téj objętości, z szybkością 300 mil angielskich na godzinę. Ten szybki bieg uskutecznić się ma za pomocą systemu opartego na téj samej zasadzie co koleje żelazne atmosferyczne, i przez działanie pędu powietrza, które ma unosić korespondencyę i przemieścić ją z szybkością błyskawicy. Tym

Zwierzchności Uniwersytetu Wileńskiego poruczył. Summa ta obróconą została na kupno obligacji Komissji Umorzenia Długów, i przynosi rocznie 4½ proc. czyli 270 rub. srebrem.

Fundusz Sapiehy.

Xiąże Antoni Sapieha, w roku 1729, zapisał na rzecz byłego w Wilnie Klasztoru XX Piarów, kapitałną sumę 2.000 talarów albertyńskich, każdy po 8 zł pol. czyli rubli sr. 2.400, na utrzymywanie w procentu 6-ciu ubogich uczniów. Kapitał ten, z dodaniem doń 600 rub. sr. z własnych dochodów rzeczzonego klasztoru, użyty został, w roku 1777, na kupno murowanego domu na ulicy Dominikańskiej, który z kolei, w roku 1831, przeszedł na własność Dworzańskiego Instytutu, za roczną opłatą Klasztorowi XX Piarów, po 400 rub. srebrem. Następnie, po przejściu duchownych majątków i kapitałów pod zarząd Skarbu, za zgodzeniem się Ministerstw: Narodowego Oświecenia i Spraw Wewnętrznych, postanowiono, ażeby część wspomnianej wyżej opłaty rocznej, w stosunku do wyłożonej niegdyś na kupno tego domu funduszowej summy, a wynosząca 320 rubli sr., obracać była corocznie na utrzymywanie funduszowych uczniów; pozostające zaś rub. sr. 83, aby były wnoszone do Wileńskiej Izby Powszechnego Opatrzania, na rzecz Rzymsko-Katolickiego Duchownego Kolegium.

Cały więc ogólny dochód roczny, wszystkich wyżej wymienionych funduszów, wynosi 5,361 rub. 38 kop. srebrem.

молнии. Такимъ образомъ, по исчисленію изобрѣтателя, письмо будетъ въ состояніи пройти, въ продолженіи одного дня, пространство въ 7,000 англійскихъ миль. Въмѣсто того, какъ теперь посылаютъ письма изъ Лондона въ Ливерпуль только одинъ разъ, можно будетъ ихъ отправлять 12 разъ въ сутки.

— По поводу представленнаго сэръ Робертъ Пилемъ, въ нижнюю палату проекта относительно преобразования банковъ въ Ирландіи и Шотландіи, въ журналахъ напечатаны слѣдующія извѣстія объ этихъ учрежденіяхъ. Въ Ирландіи существуетъ народный банкъ, утвержденный правительствомъ, и сверхъ сего, семь частныхъ банковъ на акціяхъ. Ирландскій банкъ дѣйствуетъ на основаніи государственнаго учрежденія; основной капиталъ его состоитъ изъ 2,769,000 ф. ст., и кромѣ сего онъ имѣетъ обезпеченіе отъ правительства въ 2,630,000 ф. ст.; правительство платитъ за этотъ долгъ 3½ проц.; банкъ пользуется преимуществомъ раздавать билеты на 60 миль, около Дублина, и на этомъ пространствѣ ни какой другой банкъ не вправе открывать своей конторы. Правила дѣйствія какъ сего, такъ и другихъ ирландскихъ банковъ, по новому проекту Г. Пила, совершенно будутъ измѣнены. Ирландскій банкъ будетъ правительственнымъ банкомъ, и взносъ казною, въ его пользу, 3½ проц. обезпечивается на 10 лѣтъ. Каждый изъ сихъ банковъ, по примѣру англійскихъ, долженъ будетъ еженедѣльно обнародовать свои балансы.

— Въ Шотландіи пѣтъ народнаго банка, но зато существуетъ 19 частныхъ, изъ коихъ только три утверждены. Право на отпускъ билетовъ будетъ при нихъ оставлено, но количество ихъ должно будетъ соразмѣряться съ дѣйствительною стоимостью основнаго капитала; банки эти подчинены будутъ контролю правительства.

— Въ письмахъ изъ Адена (англійской колоніи въ Аравіи), обнародованныхъ въ *Times*, сообщаютъ, что арабскія племена, осаждавшія соединенными силами этотъ городъ, отступили и разошлись, вслѣдствіе происшедшихъ между ними раздоровъ; думаютъ, что прошедшая такимъ образомъ опасность, не скоро возобновится; многіе враждебные начальники, обнаруживаютъ къ намъ расположеніе, и, повидимому, ни что не можетъ воспрепятствовать дальнѣйшимъ успѣхамъ въ благополучномъ развитіи торговли Адена.

4 Мая.

Вчера, въ Сень-Жемскомъ дворцѣ, былъ большой выходъ.

— Третьяго дня, принцъ Альбертъ посетилъ общество портныхъ, гдѣ онъ избранъ почетнымъ членомъ. Старшина общества, г-нъ Виліамъ Гилпинъ, въ рѣчи своей по сему случаю изъявилъ радость, что наконецъ наступилъ для общества счастливый день, въ который оно имѣетъ честь именоваться, въ числѣ многіхъ членовъ, Королевской крови, и достойнаго супруга Королевы Викторіи. По совершеніи церемоніи, принцъ Альбертъ находился на завтракѣ, при коемъ, кромѣ тоста за здравіе Королевы и ея супруга, провозглашенъ только одинъ тостъ, принятый съ восотрогомъ, за здравіе герцога Веллингтона, которому вчерашняго дня исполнилось 76 лѣтъ.

— Наконецъ прошло опасеніе на счетъ перемѣны кабинета. Билль о назначеніи суммъ на содержаніе Майнутаской коллегіи, хотя съ тругомъ, однако держится счастливо въ нижней палатѣ и партія торіи напрасно возстаетъ противъ онаго. Благополучный успѣхъ билля тѣмъ несомнительнѣе, что какъ ни сильна означенная партія, все — таки не рѣшается открыто дѣйствовать противъ кабинета, который есть единственный ея защитникъ противъ гораздо сильнѣйшаго непріятеля.

способомъ według obliczenia wynalazcy, list będzie mógł przebiec w jednym dniu przestrzeń 7,200 mil angielskich. W miejsce jednorazowej na dzień ekspedycji z Londynu do Liverpoolu, można będzie ekspedycyować 12 razy na dobę.

— Z powodu złożonego w Izbie Niższej wniosku Sir Roberta Peel, względem reformy banków w Irlandyi i Szkocyi, dzienniki zawierają następującą wiadomość o tych bankach. W Irlandyi jest bank narodowy, uprzywilejowany od rządu, i nadto siedm banków prywatnych na akcyach. Bank Irlandzki działa jako instytucya skarbowej; zasadniczo jego kapitał wynosi 2.769.000 f. szt., nadto ma uposażenie od rządu w summie 2.630.000 f. szt., od której skarb płaci mu rocznie 3½ proc. Wszystkie te zakłady wypuszczają bilety; ale bank narodowy ma wyłączny przywilej wypuszczania biletów w promieniu 60 mil naokoło Dublinu, w jakowym też promieniu żaden inny bank nie ma prawa ustanawiać kantoru. Urządzenie to względem tego i innych banków irlandzkich, podług nowego planu P. Peel, będzie całkowicie zmienione. Bank Irlandzki pozostanie bankiem rządowym, i wypłata 3½ proc. ze skarbu, od summy uposażenia, zapewnia mu się na lat 10. Ten i inne banki obowiązane będą, na wzór angielskich, co tydzień ogłaszać swoje bilanse.

Szkocya nie ma banku narodowego, ale liczy 19 prywatnych, wypuszczających bilety, z których tylko trzy są uprzywilejowane. Prawo takowego wypuszczania biletów będzie im zachowane i nadal, z ograniczeniem go wszakże do rzeczywistej ilości funduszów i z poddaniem tych ostatnich pod kontrolę rządu.

— Listy z Aden (kolonii angielskiej w Arabii) ogłoszone w *Times* donoszą, że pokolenia arabskie, które się były skoalizowały dla oblężenia tego miasta, rozpręgly się skutkiem rozterek między ich naczelnikami. Sądzą, że niebezpieczeństwo, które tym sposobem przeszło, nie rychło się powtórzy; wielu naczelników nieprzyjacielskich okazują lepsze usposobienia, i nie nie zdaje się stawać na zawadzie pomysłności handlowej Adenu, która coraz większego nabiera wzrostu.

Dnia 4 maja.

Wczoraj były wielkie pokoje u Królowej w pałacu St. James.

— Xiążę Albert udał się dnia onegdajszego do sali zgromadzenia krawców tandetowych, aby być przyjętym na członka honorowego ich cechu. Starszy majster, P. William Gilpin, w stosownej przemowie, wynurzył radość, że nareszcie nadszedł dzień, w którym towarzystwo dostąpiło szczęścia, że dostojnego małżonka Królowej, który, może zaliczyć w poczet tylu innych członków, ze krwi królewskiej, którzy do tegoż zgromadzenia należeli. Po odbytych obrzędach, Xiążę Albert raczył przyjąć śniadanie, na którym, prócz zdrowia Królowej i jej małżonka, wniesiono tylko jeden toast, przyjęty z zapamiętaniem, za zdrowie Xięcia Wellingtona, który w tych dniach skończył 76 lat wieku.

— Minęła obawa, że zmiana gabinetu niezwłocznie nastąpić musi. Bil o uposażeniu kollegium w Maynooth, z wielką wprawdzie trudnością, przechodzi jednak szczęśliwie przez Izbę Niższą, a stronictwo wygórywanych Torysów nadaremnie przeciw niemu powstaje. Powodzenie bilu jest tѣm niewątpliwsze, że stronictwo rzeczczone, jakkolwiek silne, nie śmie otwarcie godzić na upadek gabinetu, który jedyną jest jego obroną przeciw groźniejszemu daleko nieprzyjaciolom.